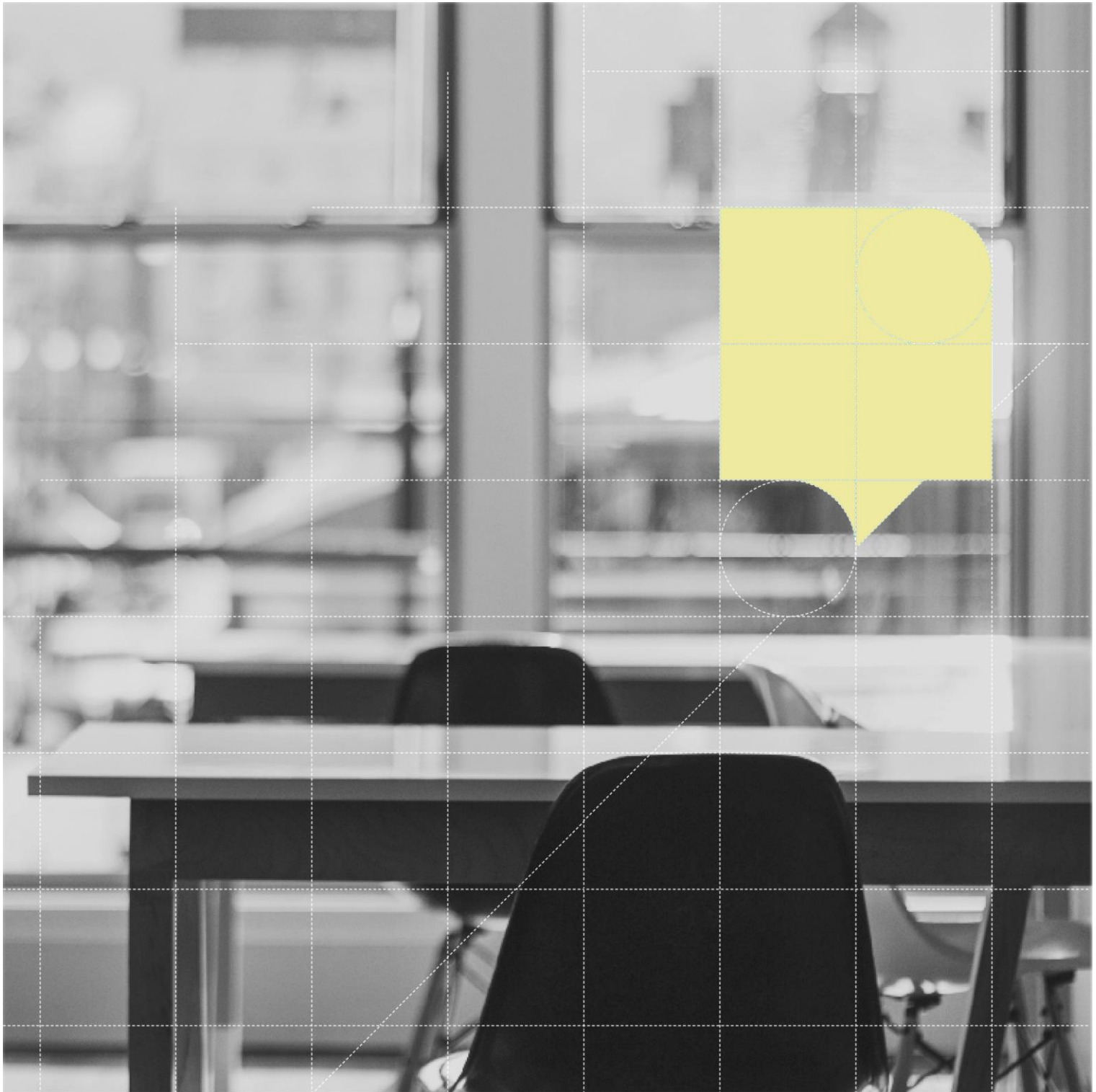

Regelrådets uttalelse

Om: **Garantiordninger ved konkurs i forsikringsforetak som tilbyr yrkesskadeerstatning**

Ansvarlig: **Justis- og Beredskapsdepartementet**

Regelrådets konklusjon: **Utredningen har svakheter**

Justis- og beredskapsdepartementet

Deres ref.:
23/1019

Vår ref.:
23/00055

Vår saksbehandler:
Bendik Dalene

Dato:
30.05.2023

Uttalelse

Om: **Garantiordninger ved konkurs i forsikringsforetak som tilbyr yrkesskadeerstatning**

Konklusjon: **Utredningen har svakheter**

Regelrådets samlede vurdering av forslaget

Justis- og beredskapsdepartementet har i samråd med Finansdepartementet sendt på høring forslag om garantiordninger ved konkurs i forsikringsforetak som tilbyr yrkesskadeerstatning.

Utredningen har svakheter, jf. utredningsinstruksen pkt. 2-1 og 2-2 blant annet når det gjelder virkninger for forsikringsforetakene og for arbeidsgivere som er forpliktet til å tegne yrkesskedeforsikring. Høringsnotatet gjør imidlertid på en god måte rede for dagens regelverk og problemene knyttet til gjeldende rett som er at yrkesskadelidte risikerer ikke å få full dekning ved insolvens hos forsikringsforetak tilhørende annen EØS-stat uten norsk filial. I tillegg er det i høringsnotatet en oversiktlig fremstilling av nasjonalt handlerom innenfor rammene av Solvens II-direktivet.

Regelrådet finner det positivt at departementet har utredet flere alternative løsninger. I tillegg er det positivt at det er vist til svensk og dansk regelverk på området. Regelrådet savner imidlertid en grundigere beskrivelse av berørt norsk næringsliv, herunder antall berørte og eventuell fordeling av små og store virksomheter. Videre mener Regelrådet at departementet i større grad burde tatt stilling til forhold som er av betydning både for forsikringsforetakene og forsikringstaker, som for eksempel pris- og konkurransevirkninger, herunder faren for at noen aktører kan bli «gratispassasjerer» i ordningen.

På de neste sidene kan du lese mer om Regelrådets vurderinger.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål.

Med vennlig hilsen

Sandra Riise
leder av Regelrådet

1 Om forslaget som er sendt på høring

Justis- og Beredskapsdepartementet har i samråd med Finansdepartementet sendt på høring forslag om garantiordninger ved insolvens hos forsikringsforetak som tilbyr yrkesskadeforsikring. Bakgrunnen for forslaget er at skadelidte som i dag er forsikret gjennom foretak i annen EØS-stat uten norsk filial, risikerer å ikke få full dekning ved insolvens hos forsikringsforetaket. Departementet foreslår i høringsnotatet å utvide garantiordningen for skadeforsikring slik at skadelidte er sikret full dekning i insolvenstilfellene.

2 Regelrådets mandat og prioritering

Regelrådet skal bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk, jf. vedtekter for Regelrådet § 1. Rådet gir rådgivende skriftlige uttalelser ved høring.

Regelrådet skal vurdere utformingen av forslag til nytt eller endret regelverk, både lover og forskrifter som påvirker næringslivets arbeidsbetingelser og øvrige relevante forhold, jf. vedtektene § 2 første ledd. Rådet står fritt til å prioritere hvilke saker vi gir uttalelser til.

2.1 Hvorfor Regelrådet har valgt å uttale seg om saken

Gode forsikringsordninger er viktig både for privatpersoner og næringsdrivende. Tiltakene i høringsnotatet har virkninger for forsikringsmarkedet og prisingen av forsikringer. Forslaget får dermed virkninger både for forsikringsaktørene som sådan og for næringslivet som kjøper av forsikringer. På denne bakgrunn har Regelrådet valgt å uttale seg om saken.

3 Regelrådets vurdering av utredningen

Ifølge Regelrådets vedtekter § 2 første ledd skal Regelrådet ta stilling til om det er gjennomført konsekvensvurderinger etter de krav som utredningsinstruksen stiller, og om virkningene for næringslivet er tilstrekkelig kartlagt. Regelrådets uttalelser tar særlig utgangspunkt i kravene til innhold i beslutningsgrunnlaget i utredningsinstruksens punkt 2-1 Minimumskravene til utredning og punkt 2-2 Omfang og grundighet.

3.1 Beskrivelse av problemet og målet med forslaget

Problem og mål er grundig beskrevet i høringsnotatet. Departementet presenterer på en tilstrekkelig måte behovet for å sikre skadelidte i insolvenstilfeller, til tross for den lave sannsynligheten for at slike tilfeller inntreffer. Det er positivt at departementet gjør rede for Alpha insurance-saken. Det omfattende etterarbeidet denne saken har medført illustrerer behovet for regulering. Departementet kunne med fordel trukket disse momenter inn i en vurdering av forventet fremtidig utvikling dersom ingen tiltak iverksettes («nullalternativet»).

Regelrådet anser problem og mål som tilstrekkelig utredet.

3.2 Utredning av alternative tiltak

Regelrådet finner det positivt at departementet har utredet flere alternative tiltak. Departementet får på en god måte frem det nasjonale handlingsrommet innenfor rammene av Solvens II-direktivet, og utreder både hoved- og underalternativer. Det er positivt at departementet sier noe

om hvilke kostnader og administrative byrder de ulike alternativene fører med seg for forsikringsforetakene. Videre er det positivt at det er vist til svensk og dansk regulering på området.

Regelrådet mener at alternative tiltak er tilstrekkelig utredet, og finner det positivt at departementet har gitt en klar tilråding av tiltak.

3.3 Beskrivelse av berørt næringsliv

Det fremgår av høringsnotatet at berørt næringsliv vil være de forsikringsforetakene som er medlemmer av garantiordningen som foreslås utvidet. Det vil si både norske og utenlandske forsikringsforetak. Regelrådet mener at departementet kunne gitt noe mer informasjon om næringen, herunder antall virksomheter, samt en eventuell fordeling av store og små bedrifter. Videre burde departementet sagt noe om hvor stor del av markedet de utenlandske foretakene har, og eventuelt om det er enkelte bransjer som peker seg ut ved å kjøpe forsikring fra utenlandske foretak.

3.4 Utredning av virkninger for næringslivet

Virkningene av forslaget er i noe grad kvalitativt beskrevet i høringsnotatet. Departementet skriver i høringsnotatet at flere medlemmer i garantiordningen vil gi økt risiko for insolvens som må dekkes av medlemmene. Forslaget gir også økte kostnader for norske forsikringsforetak i forbindelse med Finanstilsynets arbeid. Regelrådet har forståelse for at det er vanskelig å estimere hvilke kostnader insolvens hos forsikringsforetak kan ha for medlemmene i garantiordningen. En mulighet kunne likevel være å vise til de konkrete tallene knyttet til Alpha insurance-saken.

Etter Regelrådets vurdering er det enkelte uklarheter i utredningen av virkninger for næringslivet. For det første savner Regelrådet en grundigere utredning av hvilke konsekvenser det vil få dersom et utenlandsk foretak ikke bidrar til garantiordningen. Det er uklart hvordan dette skal håndteres i praksis og hvilken betydning det vil få for forsikringstakerne og for garantiordningens øvrige medlemmer. At dette håndteres på en god måte er viktig for ordningens troverdighet.

Videre savner Regelrådet en vurdering av hvilke virkninger endringene antas å kunne ha for markedet for yrkesskadeforsikring. Det fremgår av høringsnotatet at flere medlemmer i ordningen gir økt risiko for at et medlem går konkurs. Denne risikoen må antas å bli finansiert gjennom økte premiebeløp for arbeidsgivere som er forpliktet til å tegne yrkesskadeforsikring.

Regelrådet mener på denne bakgrunn at utredning av virkninger for næringslivet har svakheter.

3.5 Forutsetninger for en vellykket gjennomføring for næringslivet

Forutsetninger for en vellykket gjennomføring er ikke spesifikt vurdert i høringsnotatet. Samtidig fremgår det av høringsnotatet at arbeidet med innhenting av informasjon og innkreving av krav mot de utenlandske foretakene kan bli dyrt. Departementet vurderer også risikoen for at norske foretak vil bære en uforholdsmessig del av disse kostnadene. Det fremgår av høringsnotatet at gjennomføringen er avhengig av at samarbeidet med tilsynsmyndighetene i de aktuelle forsikringselskapenes hjemland fungerer godt.

Regelrådet anbefaler departementet å kartlegge og innlede kontakten med aktuelle tilsynsmyndigheter slik at gjennomføringen ikke blir mer byrdefull for de berørte virksomhetene enn nødvendig.

4 Prinsipper for god regulering av næringslivet

Regelrådet skal følge den faglige utviklingen og praksis på områdene regelforenkling og regulering, og gi informasjon og generell veiledning som fremmer effektiv regulering, jf. vedtektene § 2 fjerde ledd. I dette arbeidet ser Regelrådet blant annet til bestepraksis i Norge og arbeidet med god regulering i andre land. Regelrådet ser også hen til reglene om tidlig involvering av berørte i utredningsinstruksen punkt 3-1.

4.1 Særskilt vurdering av hensynet til små virksomheter

De fleste virksomheter i Norge er små virksomheter, og disse bidrar i stor grad til den samlede verdiskapningen. Regelrådet jobber for å øke bevisstheten om at tiltak kan påvirke små virksomheter annerledes enn store virksomheter. For eksempel kan administrative oppgaver pålagt gjennom regelverk være mer krevende for små enn for store virksomheter.

Regelrådet kan ikke se at hensynet til små virksomheter er særskilt vurdert i høringsnotatet. For å få konsesjon til å drive skadeerstatningsvirksomhet i Norge, kreves det etter finansforetaksloven 2.5 millioner euro i startkapital. Etter Regelrådets forståelse er det rundt 50 skadeforsikringsforetak i Norge. Det kan dermed antas at også mindre foretak kan rammes av regelverksendringen.

4.2 Involvering av berørt næringsliv i regelverksprosessen

Det fremgår ikke av høringsnotatet at berørt næringsliv har vært involvert i utredningsprosessen.

4.3 Fremtidsrettet regulering

Regelrådet registrerer at det anbefalte alternativet er valgt blant annet på bakgrunn av at EU-kommisjonen kan komme til å utrede en minimumsharmonisert garantiordning. Det virker derfor fornuftig å foreslå et tiltak som gjør det enklere å gjennomføre eventuelle EØS-regler på området.

5 Er forslaget utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet?

Regelrådet mener at utredningen kunne gått nærmere inn på virkninger for forsikringsforetakene og for arbeidsgivere som er forpliktet til å tegne yrkesskadeforsikring. Slik Regelrådet forstår kan det se ut til at det valgte tiltaket har begrensede negative virkninger for næringslivet sammenlignet med enkelte av de andre alternativene. Likevel kan Regelrådet ikke konkludere med at målene kan oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet i denne saken.